

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2004. gada 18. janvārī *

Lieta T-93/02

Confédération nationale du Crédit mutuel, Parīze (Francija), ko pārstāv
A. Karneluti [*A. Carnelutti*] un J. P. Ginters [*J.-P. Gunther*], *avocats*,

prasītāja,

ko atbalsta

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un F. Mijons
[*F. Million*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv G. Rozē [*G. Rozet*], pārstāvis, kas norādīja
adresī Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

par prasību atcelt Komisijas 2002. gada 15. janvāra Lēmumu 2003/216/EK par Francijas Republikas piešķirto valsts atbalstu "papildu kompensācijas" veidā, kas samaksāta *Livret bleu* mehānisma ietvaros savākto un administrēto naudas līdzekļu izmaksām par labu *Crédit mutuel* (OV 2003, L 88, 39. lpp.).

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši V. Tīli [*V. Tiili*], A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*], M. Vilaras [*M. Vilaras*] un N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*],

sekretārs: H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 8. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

- ¹ Ar šo prasību *Confédération nationale du Crédit mutuel* lūdz Pirmās instances tiesu atcelt Komisijas 2002. gada 15. janvāra Lēmumu 2003/216/EK par Francijas Republikas piešķirto valsts atbalstu *Crédit mutuel* (OV 2003, L 88, 39. lpp., turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

Crédit mutuel

- 2 *Crédit mutuel* ir necentralizēta banku grupa, ko veido *Crédit mutuel* vietējo norēķinu grupu, kam ir kooperatīvas sabiedrības statuss, tīkls. Katrai *Crédit mutuel* vietējai norēķinu grupai jāpievienojas reģionālajai federācijai un katrai federācijai jāpievienojas *Confédération nationale du Crédit mutuel*, kas ir [ši] tīkla galvenā iestāde Francijas valūtas un finanšu kodeksa L511-30. panta nozīmē. Šai organizācijai, kas ir prasītāja šajā lietā, ir bezpeļņas organizācijas statuss.

- 3 *Crédit mutuel* vietējo norēķinu grupu skaits, kur katrai var būt viena vai vairākas nodaļas, 1991. gadā ir pārsniedzis 2031 un 2001. gadā — 1820. Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā šīs norēķinu grupas aptvēra apmēram 5,7 miljonus klientu. Laika posmā no 1999. gada līdz 2001. gadam *Crédit mutuel* bija piektā Francijas banka noguldījumu ziņā un trešā — pēc tā norēķinu grupu tīkla.

Livret bleu

- 4 *Livret Bleu*, ko izveidoja ar 1975. gada 27. decembra likumu 75-1242, kas ieviesa 1975. gada finanšu likuma grozījumus (1975. gada 28. decembra *JORF*, 13435. lpp.), ir plašākai sabiedrībai paredzēts noteikta noguldījumu veida produkts, kura ekskluzīvās pārdošanas tiesības valsts iestādes piešķīra *Crédit mutuel*.

- 5 Valsts nosaka *Crédit mutuel* procentu likmi uz *Livret Bleu* noguldījumiem. Noguldītājiem pēc nodokļa samaksas piemērotā procentu likme ir identiska

Livret A (ko pārdod *Caisses d'épargne* un *Pasts*), kas ir galvenais konkurējošais produkts starp minētajām norēķinu grupām. Uz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdi šī likme bija 3 % gadā. *Livret bleu* noguldījumu apjoms nevar pārsniegt *Livret A* noteikto maksimālo apjomu, kas kopš 1991. gada privātpersonām bija 100 000 Francijas franku (FRF) (EUR 15 245) un kas kopš 2002. gada 1. janvāra ir EUR 15 300.

- 6 *Livret bleu* noguldījumu procentu izmaksa tika veikta neievērojot vispārējo noguldījumiem piemērojamo nodokļu jomas tiesību aktu normas. Lai arī vispārējās nodokļu tiesību normas ļauj fiziskām personām, it īpaši attiecībā uz noguldījumu procentiem, kuru debitors atrodas Francijā, izvēlēties nodokļa atlaidi ienākumu nodokļa vietā, šādas izvēles tiesības nepastāv attiecībā uz *Livret bleu* noguldījumu procentu izmaksu, kas jebkurā gadījumā ir pakļauta nodoklim, kam ir noteikta procentu likme. Tomēr ar šo nodokli tiek aplikta tikai trešdaļa no šīs noguldījuma procentu izmaksu kopsummas.
- 7 *Livret bleu* uzkrātie [naudas līdzekļu] fondi, kuru kopsumma 90.-to gadu laikā ir svārstījusies no 80 līdz 100 miljardiem FRF, no paša sākuma varēja tikt izmantoti dažādos veidos. Sākotnēji, *Crédit mutuel* pienākums bija piešķirt 50 % no resursiem (kas 1983. gadā sastādīja 65 %) izmantošanai vispārējo interešu labā (turpmāk tekstā — "*EIG*"), kas īpaši bija paredzēti vietējo iestāžu finansēšanai un lai parakstītu valsts un tās iestāžu izdotos vērtspapīrus, saldo atlikumam esot brīvā bankas rīcībā.
- 8 Pēc 1991. gada 27. septembra lēmuma (1991. gada 26. novembra *JORF*, 15383. lpp.) viena daļa pieaugošo līdzekļu tika piešķirta dzīvokļu celtniecības finansējumam, galvenokārt *Caisse des dépôts et consignations* (turpmāk tekstā — "*CDC*"), kas pārvalda fondus, ko tai piešķir dzīvokļu celtniecības finansējums, piešķirot aizdevumus iestādēm, kas pārvalda dzīvojamās platības ar zemu īres maksu, atbilstoši *Livret A*, *Caisse des dépôts* un *Pasta* naudas līdzekļu fondu izmantošanai. Kopš 1991. gada 27. septembra lēmuma visi *Livret bleu* jaunuzkrātie līdzekļi tika

piešķirti dzīvokļu celtniecības finansējumam, un 1990. gada 31. decembra kopapjoms bija pakāpeniski jānodod *CDC* ar ikgadējām iemaksām 10 % apmērā līdz pat 2000. gadam. Šodien visas summas ir centralizētas *CDC*.

- 9 Kopš 1991. gada *CDC* vienīgi par centralizētajiem līdzekļiem samaksāja *Crédit mutuel* maksu, kas atbilda valsts iestāžu noteiktajai bruto procentu likmei, kas turpmāk tika maksāti noguldītājiem, kā arī 1,3 % starpniecības komisiju (turpmāk tekstā — “uzkrājumu komisija”).
- 10 Apstrīdētā lēmuma pārbaudītā perioda laikā var izdalīt trīs *Livret bleu* maksas izlietojumus:
- maksa novirzīta *CDC* kopš 1991. gada (paredzēta dzīvokļu celtniecības finansēšanai un pakļauta uzkrājumu komisijai);
 - citas *EIG* nekā iepriekš minētās maksas (ko veido ilgtermiņa aizdevumi valsts iestādēm, turpmāk tekstā — “citi *EIG*”);
 - brīvs izlietojums.

Tomēr pēdējās divas maksu kategorijas šajā periodā bija plānots progresīvi izslēgt.

- 11 *Livret bleu* bija nozīmīga loma *Crédit mutuel*. Tā relatīvais nozīmīgums no kvantitātes viedokļa tomēr ir mazinājies līdz 2002. gadam. Daļa *Livret bleu*, kas pastāvēja *Crédit mutuel* noguldījumu veidā, 1975. gadā, veidojot 70 % un vēl apmēram 60 % — 1985. gadā, kopš 1997. gada nokritās zemākā līmenī — līdz 25 %.

Administratīvais process

- 12 1991. gada 25. janvārī Komisijai tika iesniegta sūdzība par atbalstu, ko Francijas Republika piešķīra *Crédit mutuel* *Livret bleu* ietvaros. Ar 1998. gada 6. februāra vēstuli Komisija informēja Francijas iestādes par savu lēmumu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru (OV C 146, 6. lpp.).
- 13 1998. gada 18. jūnijā *Crédit mutuel* nosūtīja Komisijai vēstuli, kurā tā izklāstīja argumentus, lai atspēkotu šajā procesā minēto pasākumu kvalifikāciju par valsts atbalstu, kā arī *Livret bleu* grāmatvedības atskaites lietas materiālus. Liels ieinteresēto personu skaits, kuru starpā ir prasītāji, arī nosūtīja savus apsvērumus Komisijai.
- 14 Ievērojot *Crédit mutuel* iesniegtos lietas materiālus, Komisija nolēma veikt auditu par *Livret bleu* grāmatvedības atskaiti. Šim nolūkam tā pieņēma darbā konsultantu, kura galīgais ziņojums tika iesniegts pārbaudei Francijas iestādēm un *Crédit mutuel* 2000. gada 10. janvārī. 2000. gada maijā prasītāja pilnvaroja citu konsultantu uzdevumam, kas ietvēra *Crédit mutuel* otrās pakāpes konta darbības metodoloģijas kontroli un *Livret bleu* peļņas un zaudējumu aprēķina sastādīšanu. Šis uzdevums tika paveikts 2000. gada septembrī, nododot par to detalizētu ziņojumu. 2001. gada aprīlī Komisija pagarināja līgumu ar tās konsultantu, lai noteiktu atšķirības starp divām grāmatvedības izpētēm un noteiktu datu vai metodikas izmaiņas, kas

vajadzības gadījumā varētu tikt likumīgi apstiprinātas un iekļautas tā iepriekšējā ziņojumā. 2001. gada 23. jūlijā konsultanta galīgais ziņojums tika nodots Francijas iestādēm. *Crédit mutuel* un tā konsultants nepiekrīta Komisijas konsultanta galīgajam slēdzienam.

Apstrīdētais lēmums

- 15 2002. gada 15. janvārī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu.
- 16 Pēc administratīvā procesa laikā saņemto faktu un apsvērumu apkopošanas Komisijas apstrīdētā lēmuma V punktā runa ir par *Crédit mutuel* piešķirto kompensāciju pasākumu novērtējumu. Šis punkts ietver piecus apakšpunktus.
- 17 Apstrīdētā lēmuma V.1. punkts ir par “konkurences traucējumiem un ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm” un no tā 92. apsvēruma var secināt:

“Potenciālam atbalstam, kas piešķirts *Crédit mutuel*, ņemot vērā atbalsta funkcionēšanas raksturu, Eiropas banku sektora ekonomisko situāciju, banku sektoram raksturīgos kredītspējas ierobežojumus, ir ietekme uz tirdzniecību kopš stājās spēkā *Livret bleu* un [tā] rezultātā ir radīti traucējumi konkurencei finanšu sektora ietvaros. Tādējādi ir jāuzskata, ka potenciālais atbalsts bija jauns atbalsts tā ieviešanas laikā 1975. gadā.”

- 18 Pēc tam, kad Komisija pārbaudīja apstrīdētā lēmuma V.2. punktā minēto “valsts resursu kvalifikāciju”, tā noteica [šī lēmuma] 100. apsvērumā, kas pats veido V.3. punktu ar nosaukumu “konkurences priekšrocība”:

“Ja *Crédit mutuel* saņemtā kompensācija valsts pakalpojuma ietvaros *CDC* izmaksātās uzkrājumu komisijas veidā pārsniedz šī pakalpojuma [izpildes] neto izmaksas (ņemot vērā ar šo uzdevumu saistīto peļņas un izmaksu kopumu), *Crédit mutuel* ir ieguvis konkurences priekšrocību salīdzinājumā ar citām bankām, jo tas ir ieguvis papildu resursus, kas citām bankām netiek piešķirti.”

- 19 Apstrīdētā lēmuma 101. apsvērumā V.4. punktā par “valsts atbalsta kopsummas novērtējumu” Komisija ir definējusi šādu savu pieeju attiecībā uz valsts atbalsta kopsummas noteikšanu:

“Ciktāl Francijas iestādes ir izvirzījušas vispārēju ekonomisku interešu pastāvēšanu saistībā ar *Livret bleu* mehānisma pastāvēšanu, Komisijai jācenšas iegūt vispārēju ieņēmumu un izdevumu bilanci, kas saistīta ar pakalpojuma izpildi, lai [tādējādi] noteiktu valsts samaksātās kompensācijas pamatotu līmeni.”

- 20 Dažādu grāmatvedības pārbaužu rezultātā attiecībā uz *Livret bleu* peļņas un zaudējumu aprēķina rezultātiem Komisija ir nonākusi pie šāda secinājuma:

— *CDC* novirzīto maksu administrēšana ir radījusi zaudējumus visu 90.-to gadu garumā, bet 1998. gadā ir nesusi peļņu;

- citu *EIG* administrēšana 90.-to gadu laikā ir nesusi ikgadējo peļņu, kas vērtējama no 59 miljoniem līdz 957 miljoniem FRF;
- brīva izlietojuma administrēšana ir radījusi zaudējumus.

21 Šie rezultāti ir apkopoti apstrīdētā lēmuma 179. apsvērumā šādā tabulā (miljonos FRF):

Gads	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Kumu- lācija
Novirzītās maksas	[...] ¹	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 399
[Citi] <i>EIG</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	2 592
Brīvais izlietojums	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	-1 119
Peļņa pirms nodokļiem	1 096	505	301	- 471	- 135	- 87	- 156	20	1 074

22 Runājot par vispārējas ieņēmumu un izdevumu, kas ir saistīti ar vispārējās ekonomiskās interesēs veiktu pakalpojumu saistībā ar *Livret bleu* mehānismu izpildi, bilances sastādīšanu, Komisija nosaka:

“[109] [Citi] *EIG* ienākumi jāņem vērā jebkurā gadījumā, jo tie *Livret bleu* sistēmas ietvaros veido valsts noteikto pienākumu neatņemamu sastāvdaļu. Turklāt ir

1 — Konfidenciāla informācija

jāpiebilst, ka noteiktu peļņu nesošu izlietojumu neņemšana vērā noved pie absurda [rezultāta]: valstij jākompensē zaudējumi par noteiktiem izlietojumiem, pat tad, ja citi izlietojumi *Livret bleu* sistēmas ietvaros dod pietiekošu peļņu, kas netiek ņemts vērā.

[110] Situācija ir mazāk skaidra attiecībā uz brīvo izlietojumu, kas uzrāda zaudējumus apmēram 1 [miljarda FRF] apmērā par pārbaudīto periodu. Attiecīgi [šie zaudējumi] ietekmē valsts budžetu, kas šo izlietojumu neesamības gadījumā varētu būt līdzsvarots, tādējādi pieprasot, lai uzkrājumu komisija tiktu attiecīgi samazināta. Komisija tomēr uzskatīja, ka brīvā izlietojuma neto izmaksas ir jāiekļauj.”

23 Galējā vērtējumā Komisija apstrīdētā lēmuma 180. apsvērumā norāda:

“Ciktāl finansiālo priekšrocību [rezultātā] (uzkrājumu komisija, peļņa no [citu] *EIG* administrēšanas, peļņa no naudas līdzekļu fondu, t.i., brīvā izlietojuma administrēšanas) iegūtā summa, kas [noguldīta] *Livret bleu* kontos, pārsniedz *Crédit mutuel* uzkrājumu izmaksas, administrējot naudas līdzekļu vākšanas procesus un fondus, ir jārunā par valsts resursu, kas ietver valsts atbalstu, novirzīšanu.”

24 Tātad Komisija šī sprieduma 21. punktā minētajā tabulā novērtē atbalsta kopsummu, proti, 1 074 miljoni FRF, kas akumulēta par laika periodu no 1991. līdz 1998. gadam.

25 Pēc V.5. punktā minēto *Crédit mutuel* piešķirto atbalstu saderīguma ar Līgumu izvērtēšanas Komisija apstrīdētā lēmuma VI punktā secina:

“[202] *Livret bleu* izplatīšanas tiesību piešķiršana *Crédit mutuel* ietver valsts atbalstu [EKL] 87. panta 1. punkta nozīmē. Uz šo atbalstu nevar attiecināt nevienu no [EKL] 87. panta 2. un 3. punktā paredzētajām atkāpēm.

[203] [EKL] 86. panta 2. punktā paredzētais izņēmums var tikt tikai daļēji piemērots, jo, kā jau to pierāda Komisijas vārdā veiktais audits, [šajā] periodā piešķirtās kompensācijas nevar tikt stingri ierobežotas ar papildu izmaksām, kas varētu tikt ņemtas vērā no vispārējo ekonomisko interešu [viedokļa]. Runājot par vienīgo iespējamo izņēmumu, kas ļauj apskatītos pasākumus atbrīvot no noteikumos par konkurenci ietvertajiem pienākumiem un it īpaši no [EKL] 87. panta 1. punktā paredzētā aizlieguma, no tā izriet, ka *Crédit mutuel* piešķirtā valsts resursu daļa, kas pārsniedz *Livret bleu* uzkrājumu administrēšanas neto izmaksas, ņemot vērā parasto peļņas starpību, ir pārmērīga valsts pakalpojuma uzdevuma izmaksu kompensācija, kas tādēļ uzskatāma par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.”

26 Apstrīdētā lēmuma 1. pants nosaka:

“1. Francijas veiktie pasākumi *Crédit mutuel* labā *Livret bleu* mehānisma ietvaros noteikto noguldījumu savākšanas un administrēšanas veidā ietver valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

2. Uz šo atbalstu nav attiecināms neviens izņēmums [EKL] 87. panta 2. un 3. punkta ietvaros. Uz tiem var daļēji tikt attiecināts [EKL] 86. panta 2. punktā paredzētais izņēmums, ciktāl tie [šie atbalsti] nepieciešami valsts vispārējo ekonomisko interešu

uzdevuma, kas uzticēts *Crédit mutuel*, izpildei. Šis atbalsts, kas pārsniedz *Livret bleu* uzkrāšanas un administrēšanas izmaksas, nevar tikt uzskatīts par tādu, kas saderīgs ar vispārējām interesēm.”

- 27 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 2. panta 1. punktu “Francija sāk *Crédit mutuel* atbalsta, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu un kas tai ir ticis piešķirts kopš 1991. gada janvāra, atgūšanu”. Šis punkts ietver arī norādījumus par Francijai atgūstamās atbalstu summas noteikšanu.
- 28 2. panta 2.–5. punkts nosaka:

“2. Francija maina *Livret bleu* noguldījumu procentu likmi, ko [CDC] ir izmaksājusi *Crédit mutuel*, lai izvairītos nākotnē no jebkāda tāda atbalsta, kas pārsniedz pārvaldes un iekasēšanas izmaksas.

3. Francijas iestādes uzdod *Crédit mutuel* ieviest atsevišķu grāmatvedību no *Livret bleu* un to publicēt.

4. Francijas iestādes iesniedz Komisijai bankas gada pārskatu un *Livret bleu* trīsgadu kontu pārskatu.

5. Komisija uzsāk jebkādu pārbaudi, kādu tā uzskata par nepieciešamu, lai kontrolētu to, ka atbalsts *Crédit mutuel* ir stingri samērīgs ar vispārējām, tai saistošām ekonomiskām interesēm. Ja Komisija uzskata par nepieciešamu, tā pilnvaro konsultantus, kas auditētu *Livret bleu* grāmatvedības atskaites.”

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 29 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelējā iesniegts 2002. gada 28. martā, prasītāja cēla šo prasību.
- 30 Ar 2002. gada 11. septembra rīkojumu Francijas Republikai atļāva iestāties lietā prasītājas apsvērumu atbalstam.
- 31 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdu procesu un Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. pantā paredzētā procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzaicināja lietas dalībniekus iesniegt konkrētus dokumentus un rakstveidā uzdeva jautājumus. Lietas dalībnieki ir iesnieguši savas atbildes un dokumentus noteiktajā termiņā.
- 32 Tika uzlauksīti pušu mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva atklātas tiesas sēdes laikā 2004. gada 8. jūnijā. Tās tika uzaicinātas atbildēt rakstveidā uz diviem papildu jautājumiem, ko tās ir izdarījuši noteiktajā termiņā. Mutvārdu process ir noslēgts 2004. gada 14. jūlijā.
- 33 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;

 - pakārtoti, atcelt [ši lēmuma] 2. pantu, jo ar to tiek uzdots atgūt identificēto atbalstu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34 Francijas Republikas, personas, kas iestājusies lietā, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

35 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Ievada apsvērumi

36 Savu prasījumu par [apstrīdētā lēmuma] atcelšanu pamatojumam, prasītāja izvirza septiņus pamatus. Ar pirmo pamatu par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu, tā norāda, ka ar apstrīdēto lēmumu paredzētie pasākumi nevar tikt kvalificēti kā atbalsti. Pakārtoti tiek izvirzīts otrais, trešais un ceturtais pamats, lai pierādītu, ka, pieņemot, ka tas bija atbalsts, to nevarēja kvalificēt kā esošu atbalstu. Ar piekto

pamatu, kas arī tika izvirzīts pakārtoti, prasītāja norāda, ka Komisija ir pārkāpusi Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999 par EK līguma 93. panta piemērošanas nosacījumiem (OV L 83, 1. lpp.) 14. panta noteikumu, jo tā ir uzdevusi atmaksāt šķietamo atbalstu. Ar savu sesto pamatu prasītāja pārmet Komisijai to, ka tā ir pārkāpusi tās procesuālās tiesības un labas pārvaldības principu. Septītais pamats ir par EKL 253. panta pārkāpumu.

- 37 No lietas dalībnieku izvirzīto pamatu kopuma izriet, ka šis prāvas pamata jautājums ir par atbalsta identifikāciju ar apstrīdēto lēmumu, proti — par valsts pasākumu, ar ko ir tikusi piešķirta priekšrocība *Crédit mutuel*. Tātad ir jāpārbauda, vai apstrīdētajā lēmumā pietiekami skaidri ir norādīti pasākumi un priekšrocības, kas šajā gadījumā ir kvalificēti kā tāds atbalsts, kas nav saderīgs ar Līgumu.

Par apstrīdētā lēmuma pamatojumu no atbalsta identifikācijas viedokļa

Lietas dalībnieku argumenti

- 38 Pirmkārt, prasītājas iebildumi par atbalsta identifikāciju ir minēti septītā pamata 3.–5. daļā par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Otrkārt, prasītāja sava pirmā un ceturta pamata ietvaros izvirza argumentus, lai pierādītu, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir nepietiekams un pretrunīgs tiktāl, ciktāl tas attiecas uz dažādiem atbalsta definīcijas aspektiem. Tāpat Komisija izvirza argumentus par atbalsta identifikāciju sava pirmā, ceturta un septītā pamata ietvaros.

39 Lietas dalībnieku argumenti galvenokārt attiecas uz strīdīgā atbalsta definīcijas trīs aspektiem, proti:

- pasākuma, ar ko tika piešķirta priekšrocība *Crédit mutuel*, identificēšana;

- valsts resursu identifikācija, uz ko pamatojoties attiecīgā priekšrocība tika piešķirta;

- kopš 1975. gada uz *Livret bleu* sistēmu attiecinātā jaunā atbalsta kvalifikācija.

— Par pasākuma, ar ko ir tikusi piešķirta priekšrocība, identifikāciju

40 Prasītāja sava pirmā pamata pirmās daļas ietvaros norāda, ka apstrīdētais lēmums nav viennozīmīgi saprotams un ir pretrunīgs attiecībā uz pasākumu, ar kuriem, pēc Komisijas domām, ir tikusi piešķirta priekšrocība *Crédit mutuel*, identificēšanu.

41 Vispirms prasītāja norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav identificējusi nevienu priekšrocību, ko varētu kvalificēt kā valsts atbalstu un kas pēc tam varētu tikt attiecīgi viegli aprēķināta.

- 42 Tā uzsver, ka vienīgais Komisijas identificētais fakts, kas [var] “novest pie atbalsta” (bet kas pats neietver atbalstu), ir uzkrājumu komisija. Tomēr prasītājas viedoklis ir tāds, ka Komisija ir netieši uzskatījusi, ka priekšrocība izriet arī no citiem *Livret bleu* produktiem, kā rezultātā tā ir rīkojusies saskaņā ar “vispārēju metodi”, saskaņā ar kuru visi *Crédit mutuel* ienākumi un izmaksas no *Livret bleu*, kas ir saistīti ar šī produkta piešķiršanu, ir jāņem vērā, izvērtējot to, vai *Crédit mutuel* maksa par tai piešķirto *Livret bleu* pārdošanas uzdevumu ir piemērota. Tā uzskata, ka šajā ziņā apstrīdētais lēmums skaidrības trūkuma dēļ ir spēkā neesošs.
- 43 Prasītāja kritizē Komisijas argumentāciju, pirmkārt, attiecībā uz novērtējumu par daļēju atbrīvojumu no nodokļiem un *Livret bleu* ekskluzīvām pārdošanas tiesībām, otrkārt — attiecībā uz *Livret bleu* izlietojumu ņemšanu vērā un, treškārt, — attiecībā uz uzkrājumu komisijas novērtējumu.
- 44 Pirmkārt, runājot par atbrīvojumu no nodokļiem un ekskluzīvām tiesībām, prasītāja atzīmē, ka Komisija, lai arī tā bija atteikusies no jebkādam pretenzijām attiecībā uz iespējamo *Livret bleu* “preces par pazeminātu cenu ietekmi”, netieši bija piekritusi tam, ka [*Livret bleu*] atbrīvojums no nodokļiem un tas, ka to izplata tikai viena kredītiestāde, piešķir īpašas priekšrocības *Crédit mutuel*. Prasītāja savā replikā atzīmē, ka nekāds apliecinājums tam, ka piešķirtā ekskluzivitāte bija priekšrocība, apstrīdētajā lēmumā nav ticis sniegts.
- 45 Otrkārt, attiecībā uz *Livret bleu* aktīviem prasītāja norāda, ka apstrīdētais lēmums ir spēkā neesošs acīmredzamā pamatojuma trūkuma dēļ par to, vai citi *EIG* produkti varēja tikt kvalificēti kā priekšrocības. Atbilstoši tās teiktajam tikai tas, ka šīs operācijas ir veidojušas vienu noguldīto aktīvu summu *Livret bleu* sistēmas ietvaros izmantošanas veidu, nevienā gadījumā neļauj no tā izsecināt, ka *Crédit mutuel* ieguva nosacījumus, kas bija daudz labvēlīgāki kā tie, kas izrietēja no parastām tirgus operācijām.

- 46 Treškārt, prasītāja uzskata, ka uzkrājumu komisiju nav vairāk iespējams uzskatīt par ekonomisku priekšrocību, kas piešķirta ārpus [pastāvošajiem] tirgus nosacījumiem. Tā uzskata, ka Komisija neizprot šīs komisijas raksturu. Turklāt prasītāja norāda, ka no apstrīdētā lēmuma redakcijas nav skaidri redzams tas, vai Komisijas identificētais atbalsts veido uzkrājumu komisiju kopumā vai arī tikai tās daļā un, tādā gadījumā, kura daļa ir tā, kas ir šādi kvalificējama.
- 47 Prasītāja savā replikā piebilst, ka “vispārīgas metodes” piemērošana apstrīdētajā lēmumā ietver acīmredzamu pretrunu un noved pie nelogiska rezultāta. Tā norāda, ka vairākās apstrīdētā lēmuma vietās tikai uzkrājumu komisija ir identificēta kā potenciālais atbalsts tajā laikā, kad citi aktīvi (citi *EIG* un brīvais izlietojums) ir ņemti vērā tikai aprēķinot sistēmas neto izmaksas. Tā neizslēdz iespēju, ka uzkrājumu komisija varētu tikt kvalificēta kā atbalsts, ja tā izrādītos augstāka par *Livret bleu* administrēšanas izmaksām un ja visi citi EKL 87. panta piemērošanas nosacījumi būtu izpildīti, jo minētās aktivitātes jau būtu peļņu nesošas un nebūtu vajadzīgs tās atmaksāt. Atbilstoši prasītājas teiktajam Komisija tāpat uzskatīja, ka atbalsta summa neatbilst uzkrājumu komisijas kopsummai, bet gan ar *Livret bleu* saistītās *Crédit mutuel* darbības pārpalikumam. Šādi Komisija iekļāva atbalstā priekšrocību kopsommu, ko realizēja *Crédit mutuel*, un it īpaši tās, kas rodas no citiem *EIG*. Prasītāja apgalvo, ka šīs pretrunas dēļ nav saprotams tas, no kā tiek veidots atbalsts, ko Komisija ir identificējusi, un tās dēļ nav iespējams pamatot apstrīdētā lēmuma atcelšanu.
- 48 Visbeidzot rezultātus, no kuriem veidojas Komisijas nostāja attiecībā uz viedokli par to, ka *Crédit Mutuel* ir jāatmaksā kopsomma valstij, prasītāja uzskata par absurdiem. Tā uzsver, ka, kamēr tika pārbaudīts *Livret bleu* pārskats par izlietojumu no 1991. līdz 1998. gadam, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka tikai pirmie trīs [darbības] gadi ir nesuši ienākumus, kas 1991. gadā sasniedza 1 096 miljonus FRF, 1992. gadā — 505 miljonus FRF un 1993. gadā — 301 miljonu FRF. Saskaņā ar tās teikto šie ienākumi ir pilnībā veidojušies no citiem produktiem, nevis no uzkrājumu komisijas, kas šo pašu gadu laikā ir nesusi ienākumus, attiecīgi, 8, 62 un 113 miljonu franku apmērā. Savukārt laikā no 1994. līdz 1997. gadam izlietojuma deficīts tika reģistrēts

kā daļa no uzkrājumu komisijas *Livret bleu* produktos, kas turpināja pieaugt. Prasītāja uzsver, ka uzkrājumu komisija nav varējusi veicināt pirmo trīs gadu ienākumus un ka tā arī nav aizkavējusi deficīta veidošanos turpmāko gadu laikā. Saskaņā ar prasītājas teikto, ja pie šādiem apstākļiem pirmo trīs gadu pozitīvie rezultāti varētu būt pretrunā uzkrājumu komisijas samaksai par šiem gadiem, tas, savukārt, nepamato novešanu pie izmaksām, kas būtiski pārsniedz no uzkrājumu komisijas un administrēšanas iegūto kopsummā, kuru (gadu) laikā ir tikusi gūta tirā peļņa.

- 49 Komisija uzskata, ka apstrīdētā lēmuma redakcija nav neviennozīmīga. Šī apgalvojuma pamatojumam, tā atsaucas uz apstrīdētā lēmuma 203. apsvērumu (skat. šī sprieduma 25. punktu) un tā rezolūtvās daļas 1. panta 1. punktu (skat. šī sprieduma 26. punktu).
- 50 Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumiem, Komisija atzīst, ka uzkrājumu komisijas piešķiršana ir vienīgais pasākums, ar ko saskaņā ar apstrīdēto lēmumu ir ticis piešķirts valsts atbalsts *Crédit mutuel*. Saskaņā ar tās teikto tas nepārprotami izriet no 14., 28., 30., 66., 98., 167. un 168. apsvēruma un tostarp no apstrīdētā lēmuma rezolūtvās daļas 2. panta 2. punkta.
- 51 Savukārt Komisija apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā nav kvalificētas nedz priekšrocības, nedz atbrīvojums no nodokļiem, nedz arī *Livret bleu* ekskluzīvās pārdošanas tiesības. Saskaņā ar tās teikto no apstrīdētā lēmuma nepārprotami izriet, ka nodokļu samazināšana, kas ir pamats valsts resursu mobilizēšanai, dod tiešu labumu individuālajiem patērētājiem nevis bankai.
- 52 Komisija atzīst, ka tamdēļ, ka tas ir *Livret bleu* aktīvs, ir kļūdaini apgalvot, ka ar apstrīdēto lēmumu varētu uzskatīt *Livret bleu* parastos administrēšanas ieņēmumus ("peļņu") par tādiem, kas veido valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tā uzskata, ka šis pārmetums izriet no neskaidrībām starp, no vienas puses, konkurences priekšrocības jēdzienu, kas izriet no vispārējo ekonomisko interešu

uzdevuma neto izmaksu parmērīgas kompensācijas, kas izriet no valsts resursiem un, no otras puses — ekonomisko priekšrocību jēdziena, kas ņemts vērā (katrā summā arī ir ņemti vērā izdevumi un ieguldījumi), lai noteiktu šī uzdevuma izpildes neto izmaksas. Komisija uzskata, ka apstrīdētā lēmuma 100. apsvērumā (minēts šī sprieduma 18. punktā) viennozīmīgi runa ir par konkurences priekšrocību jautājumu. Tiesas sēdē Komisija, atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdoto jautājumu, skaidroja, ka noteiktās apstrīdētā lēmuma atkāpes, kas min priekšrocību jēdzienu *Livret bleu* resursu izmaksu kontekstā, minētas sadaļā, kas ir par darbības pārskata izveidošanu, un ekskluzīvi paredz tikai iepriekš minēto otro jēdzienu.

- 53 Attiecībā uz replikā izvirzītajiem argumentiem Komisija norāda, ka prasītāja izvirza pilnīgi pretēju prasību tai, kāda tika izvirzīta sākotnējā prasības pieteikumā. Tā uzskata, ka prasītāja nav izpratusi atbalsta definīciju atbilstoši apstrīdētā lēmuma 1. pantam un nav ņēmusi vērā to, ka grāmatvedības atskaites darbi ir ļāvuši sastādīt ne tikai izdevumu bilanci, kas saistīta ar *Crédit mutuel* piešķirto vispārējo ekonomisko interešu pakalpojumu uzdevumu, bet arī bilanci par resursiem kopumā (komerciāla izlietojuma produkti un valsts resursi), kas iegūti šī uzdevuma izpildes laikā. Komisija atgādina, ka šīs bilances atlikums atspoguļo "*Crédit mutuel* piešķirto valsts resursu daļu, kas pārsniedz *Livret bleu* administrēšanas un uzkrājumu neto izmaksas, ņemot vērā parasto peļņas starpību."

- 54 Visbeidzot, Komisija apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 178. apsvērumā un 2. panta 1. punktā paredzētā summa 1 074 miljonu FRF apmērā laika periodā no 1991. līdz 1998. gadam patiešām veido valsts resursu, kas saņemti šī perioda laikā, kopsummu, kas pārsniedz *Livret bleu* administrēšanas un uzkrājumu izmaksas.

— Par valsts resursu identifikāciju

- 55 Prasītāja uzskata, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi noteiktu *Livret bleu* sistēmas ietvaros pastāvošu elementu kvalifikāciju kā valsts resursus.
- 56 Pirmkārt, runājot par daļēju atbrīvojumu no nodokļiem, nav minēts neviens pamatojums attiecībā uz faktu, ka *Livret bleu* sistēma noved pie tādu personu, kuras ir atbrīvotas no nodokļu maksāšanas, aplikšanas ar nodokli. Prasītāja uzsver, ka ar apstrīdēto lēmumu ir atzīts [fakts], ka no šī atbrīvojuma ieguvēji ir tikai patērētāji.
- 57 Otrkārt, apstrīdētā lēmuma pamatojums nevieš skaidrību par to, vai citi *EIG* produkti ir kvalificēti kā valsts resursi. Apstrīdētais lēmums aprobežojas ar to, ka tie [citi *EIG* produkti] veido daļu no *Livret bleu* sistēmas, nesniedzot jebkādu turpmākus precizējumus. Prasītāja uzskata, ka, ja šis novērojums liecina par to, ka runa ir par valsts resursiem, tas ir neviennozīmīgs un attiecīgi neadekvāts. Replikā tā apgalvo, ka tas ir paradoksāli, ka Komisija noliedz, ka citi *EIG* produkti varēja tikt kvalificēti kā valsts resursi pat tad, kad apstrīdētajā lēmumā šie produkti ir iekļauti to summu, kas *Credit mutuel* jāatmaksā valstij, kopsummā. Saskaņā ar prasītājas teikto nav iespējams, ka ir ticis pieprasīts atmaksāt summas, nenovērtējot tās kā valsts atbalstu, tātad nepielīdzinot tās valsts resursiem.
- 58 Treškārt, prasītājas un personas, kas iestājusies lietā, viedoklis ir, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi tās secinājumu, atbilstoši kuram uzkrājumu komisija tiek uzskatīta par valsts resursu.
- 59 Komisija uzsver, ka EKL 253. panta noteikumi tai uzliek par pienākumu norādīt pamatojumu tikai par [attiecīgajā] tiesību aktā pieņemto nostāju. Tā uzskata, ka no apstrīdētā lēmuma 203. apsvērumā atspoguļotā secinājuma viennozīmīgi ir skaidrs,

ciktāl valsts finansiāla iekļaušanās veido *Crédit mutuel* piešķirto vispārējo ekonomisko interešu pakalpojumu veikšanas neto izmaksu pārmērīgo kompensāciju, šī pārmērīgā kompensācija veido valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

- 60 Tā apstiprina, ka ar apstrīdēto lēmumu atbrīvojums no nodokļiem nav kvalificēts kā valsts resursi vai atbalsts par labu *Crédit mutuel*.
- 61 Tāpat Komisija nepiekrīt apgalvojumam, atbilstoši kuram apstrīdētajā lēmumā tiek apskatīti citi *EIG* produkti kā valsts resursi. Tā atgādina, ka prasītājas un personas, kas iestājusies lietā, argumentācija šajā jautājumā izriet no neskaidrībām starp, no vienas puses — konkurences priekšrocību, kaš rodas no valsts vispārējo ekonomisko interešu uzdevuma izmaksu pārmērīgās kompensācijas, uz ko ir pilnvarots *Crédit mutuel* un, no otras puses — ekonomikas priekšrocībām, kuras ir ņemtas vērā, lai noteiktu šī uzdevuma neto izmaksas.
- 62 Atbildē uz repliku Komisija uzsver, ka apstrīdētajā lēmumā par valsts atbalstu tiek atzīta tikai kopš 1991. gada izmaksāto uzkrājumu komisija. Tiesas sēdē Komisija, atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, piebilda, ka tas nepārprotami izriet no apstrīdētā lēmuma 14. apsvēruma un 2. panta 2. punkta. Tā uzskata, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pietiekams attiecībā uz šīs komisijas kā valsts resursa kvalifikāciju.

— Par *Livret bleu* sistēmas kā jauna atbalsta kvalifikāciju tā ieviešanas laikā 1975. gadā

- 63 Prasītāja norāda, ka apstrīdētā lēmuma 92. apsvērumā ir apstiprināts, ka *Livret bleu* mehānisms jākvalificē kā jauns atbalsts kopš 1975. gada, nesniedzot nekādu pamatojumu par šo jautājumu. Šajā sakarā no apsvērumiem par ietekmes uz

tirdzniecību un konkurenci novērtēšanu nav redzami iemesli, kuru dēļ šim mehānismam būtu atbalsta raksturs 1975. gadā. Turklāt šī kvalifikācija varētu būt pretrunā lēmuma apgalvojumiem, ka bija neiespējams runāt par laikposmu pirms 1991. gada, lai noteiktu iespējamo atbalsta pastāvēšanu. Tiesas sēdē prasītāja uzsvēra, ka acīmredzamā pretruna pastāv starp apgalvojumu, saskaņā ar kuru atbalsts skaitās kopš 1975. gada, un to apgalvojumu, saskaņā ar kuru *Livret bleu* finansējums ir atbalsta sistēma vai jauns atbalsts kopš 1991. gada. Saskaņā ar tās teikto Komisija ir pieļāvusi neskaidrību starp šiem diviem minētajiem atbalstiem, vienu, kas tika sniegts 1975. gadā, un otru — 1991. gadā, kā arī [minētais] neskaidrības pastāv arī metodē, ko izmantoja minētā atbalsta aprēķināšanā. Prasītāja uzskata, ka šīs neskaidrības padara apstrīdēto lēmumu par grūti izprotamu.

64 Šajā sakarā prasītāja norāda, ka Komisija nav varējusi izlemt par *Livret bleu* sistēmas kā jauna atbalsta kvalificēšanu iepriekš nepierādot to, ka šis atbalsts pastāv. Tādējādi apstrīdētajā lēmumā nav ietverts nekāds pierādījums tam, ka ir pastāvējis atbalsts *Livret bleu* izveidošanas brīdī.

65 Komisija uzskata, ka apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots, ciktāl tas attiecas uz *Livret bleu* kā atbalsta kvalifikāciju kopš 1975. gada. Tā atkārti, ka kritizētā lēmuma V.1. punktā ar nosaukumu "Konkurences traucējumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm" ir izvēsta kritizētā analīze. Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, Komisija tiesas sēdē precizēja, ka pirms sava viedokļa paušanas par citiem valsts atbalsta jēdziena būtiskiem un raksturīgiem elementiem un, it īpaši pirms nostājas pieņemšanas valsts resursu jautājumā, tā ir veikusi šī lēmuma nodalījā atspoguļoto analīzi. Saskaņā ar Komisijas teikto *Livret bleu* rezultātu analīze par tirdzniecību un konkurenci kopš 1975. gada izskaidrojama ar to, ka tā ir izteikusi savu viedokli par prasītāju izvirzītajiem argumentiem, it īpaši par no *Livret bleu* "pārbaudes rezultātā" izrietošā atbalsta elementu, šajā gadījumā pieņemot, ka tas [*Livret bleu*] atbalsta elements ir pastāvējis kopš 1975. gada, kad tika ieviests *Livret bleu*. Turklāt Komisija atsaucas uz Pirmās instances tiesas 2000. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, no T-600/97 līdz T-607/97, T-1/98, no T-3/98 līdz T-6/98 un T-23/98 *Alzetta* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2319. lpp., 142.–148. punkts, saskaņā ar kuru tai ir pienākums pārbaudīt, vai atbalsta ieviešanas brīdī attiecīgais tirgus bija atvērts konkurencei. Tā

atzīmē, ka apstrīdētā lēmuma 92. apsvērumā, kas ietver šīs daļas secinājumu, runa ir par "iespējamo atbalstu", kas pierāda to, ka šajā stadijā pasākums vēl nav ticis kvalificēts galīgi. Saskaņā ar tās teikto tas, ka īpašības vārds "iespējams" apstrīdētā lēmuma redakcijā nav vairāk atrodams, ir izskaidrojams ar lakonisko redakcijas formulējumu un praktisku neuzmanību.

- 66 Komisija apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka atbilstīgais fakts izriet no lietas materiāliem par *Crédit mutuel* veikto savākto (naudas) līdzekļu fonda izlietojumu ar tā rīcībā esošo *Livret bleu* palīdzību. Saskaņā ar tās teikto šajā sakarā ir vērojami konkurences traucējumi.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 67 Sākotnēji ir jāatgādina, ka pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formalitāte, kas jānošķir no jautājuma par iemeslu pamatotību, jo šis pēdējais jautājums attiecas uz strīdīgā akta likumību, izskatot to pēc būtības (Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France, Recueil*, I-1719. lpp., 67. punkts, un Tiesas 2001. gada 22. marta spriedums lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 35. punkts).
- 68 Pamatojumam, kas tiek paredzēts EKL 253. pantā ir jābūt atbilstīgam strīdīgajam aktam un skaidri un nepārprotami jāatspoguļo iestādes, kas šo aktu pieņēmusi, argumentācija tādā veidā, lai attiecīgi ieinteresētajām personām varētu būt iespējams atpazīt iemeslus, kas attaisno pieņemtos pasākumus, un attiecīgai kompetentai tiesai būtu iespējams veikt tās uzraudzības funkciju. Prasība norādīt pamatojumu ir jānovērtē atkarībā no konkrētā gadījuma apstākļiem, it īpaši akta satura, izvirzīto iemeslu rakstura un adresāta un citu ar aktu tieši un individuāli skarto personu intereses saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojums skaidrotu visus atbilstošos juridiskos vai faktiskos apstākļus, ciktāl apskatāmais jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jāvērtē ne tikai no tā

redakcijas viedokļa, bet arī no tā satura, tāpat kā arī no tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (Tiesas 1985. gada 13. marta spriedums lietā 296/82 un 318/82 *Niederlande un Leewarder Papierwarenfabriek*/Komisija, *Recueil*, 809. lpp., 19. punkts, Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-350/88 *Delacre u.c.*/Komisija, *Recueil*, I-395. lpp., 15. un 16. punkts, Tiesas 1996. gada 29. februāra spriedums lietā C-56/93 *Beļģija*/Komisija, *Recueil*, I-723. lpp., 86. punkts, iepriekš 67. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, 63. punkts, un iepriekš 67. punktā minētais spriedums lietā Francija/Komisija, 35. un 36. punkts).

- 69 Runājot par jautājumu attiecībā uz to, vai apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots no tāda atbalsta identifikācijas viedokļa, kura nesaderība ar Līgumu ir konstatēta, ir jāpārlicinās, vai šis lēmums ļauj ieinteresētajām personām atpazīt Komisijas aplūkotos valsts pasākumus kā tādus, kas ietver atbalstu un Pirmās instances tiesai veikt savu kontroli šo pasākumu izvērtēšanā. Savukārt nav jānoskaidro pamatojuma pārbaudes ietvaros tas, vai šo pasākumu kā atbalsta kvalifikācija ir pamatota.

— Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa un “Secinājumi”

- 70 Vispirms ir jāatzīmē, ka apstrīdētā lēmuma 1. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru “[Francijas Republikas] veiktie pasākumi par labu *Crédit mutuel* saistībā ar uzkrājumu savākšanu un administrēšanu *Livret bleu* mehānisma ietvaros ietver valsts atbalstus, kas nav saderīgi ar kopējo tirgu”, tieši netiek norādīti, kādi ir [tie] valsts pasākumi *Livret bleu* sistēmas ietvaros, kas ar šo lēmumu tiek uzskatīti par atbalstu, kas ir piešķirts *Crédit mutuel*.

- 71 Komisijas apgalvojums, saskaņā ar ko apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 2. panta 2. punkta ir skaidri norādīts tas, ka šajā nolūkā bija paredzētas tikai uzkrājumu komisijas, nav pieņemams.

- 72 Patiešām, šajā noteikumā, ar kuru Francijas Republikai tiek uzlikts par pienākumu mainīt *CDC* izmaksātās *Livret bleu* izmaksu likmes, lai nākotnē novērstu tādu visa veida atbalstu, kas pārsniedz uzkrājumu administrēšanas izmaksas, ir atsauce tikai uz uzkrājumu komisijām. Tajā netiek identificēts atbalsts, bet gan pasākumi kas Francijas Republikai ir jāveic nākotnē, lai izvairītos no atbalsta izmaksāšanas uzkrājumu komisijas veidā. Tomēr nav strīda par to, ka *Livret bleu* maksas novirzīšana *CDC* tika pabeigta 1999. gadā un ka, sākot no šī brīža, uzkrājumu komisija ir vienīgais produkts, kas iegūts no *Crédit mutuel Livret bleu* administrēšanas. Tādējādi šajā rezolutīvās daļas punktā netiek pieļauts nekāds cits secinājums attiecībā uz tāda atbalsta definīciju, kura nesaderība ar kopējo tirgu ir atzīta apstrīdētā lēmuma 1. panta 1. punktā gadiem pirms pilnīgas izmaksu novirzīšanas pabeigšanas.
- 73 No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā minētā atbalsta apraksts nav pietiekams, lai ieinteresētajām personām un Pirmās instances tiesai ļautu noskaidrot pasākumus, kas šajā gadījumā tiek uzskatīti par tādiem, kas ietver valsts atbalstu.
- 74 Atbilstoši jau iedibinātai judikatūrai akta rezolutīvā daļa nav nošķirama no tā pamatojuma un, ja tas ir vajadzīgs, tā ir jāinterpretē, ņemot vērā iemeslus, kas ir noveduši pie tā pieņemšanas (Tiesas 1997. gada 15. maija spriedums lietā C-355/95 P *TWD/Komisija*, *Recueil*, I-2549. lpp., 21. punkts; Pirmās instances tiesas 1997. gada 22. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-213/95 un T-18/96 *SCK un FNK/Komisija*, *Recueil*, II-1739. lpp., 104. punkts; Pirmās instances tiesas 1999. gada 11. marta spriedums lietā T-136/94 *Eurofer/Komisija*, *Recueil*, II-263. lpp., 171. punkts, un iepriekš 65. punktā minētais spriedums lietā *Alzetta u.c./Komisija*, 163. punkts).
- 75 Šajā ziņā apstrīdētā lēmuma VI punktā ar nosaukumu "Secinājumi" Komisija ir atzinusi 202. apsvērumā: "*Livret bleu* pārdošanas tiesību piešķiršana *Crédit mutuel* ietver valsts atbalstus [EKL] 87. panta 1. punkta nozīmē". Komisijas izvirzītais 203. apsvēruma (atkārtoti minēts šī sprieduma 25. punktā) attiecas uz "piešķirtajām kompensācijām" un uz "apskatāmajiem pasākumiem" pirms konstatēt, ka "valsts resursu daļa, kas piešķirta *Crédit mutuel*, kas pārsniedz *Livret bleu* uzkrājumu un administrēšanas izmaksas, ņemot vērā parasto peļņas starpību", ir [...] valsts atbalsts".

76 Tā kā pamatojuma 202. apsvērumā salīdzinājumā ar [lēmuma] rezolutīvo daļu netiek sniegti [sīkāki] precizējumi un 203. apsvērumā pietiekami skaidri netiek norādīti pārmestie pasākumi, ir jāpārbauda, vai ar apstrīdēto lēmumu tiek analizēti izpildāmie nosacījumi, attiecībā uz kuriem valsts iejaukšanās var tikt kvalificēta kā atbalsts, kas ļauj precīzi identificēt apskatāmos pasākumus par tādiem, ar kuriem tiek piešķirts atbalsts *Crédit mutuel*.

— Valsts atbalsta jēdziena analīze

77 Atbilstoši EKL 87. panta 1. punktam šajā ziņā ir jāizpilda četri nosacījumi. Pirmkārt, ir jārunā par valsts vai ar valsts resursu palīdzību radītu iejaukšanos. Otrkārt, šai iejaukšanās ir jābūt tādai, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, tā piešķir priekšrocību tam, kurš ir tās saņēmējs. Ceturtkārt, tā var kaitēt vai radīt kaitējuma draudus konkurencei (Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, *Recueil*, I-7747. lpp., 75. punkts).

78 Komisija veica šo nosacījumu pārbaudi apstrīdētā lēmuma V.1. un V.4. punktā (76.–181. apsvērumus). Tomēr savā analizē tā nav ievērojusi secību, kādā ir tikuši izvirzīti iepriekš minētie nosacījumi. Vispirms tā V.1. punktā sliecās par labu “konkurences traucējumiem un ietekmei uz tirdzniecību starp dalībvalstīm”, pirms [ši lēmuma] V.2. punktā “valsts resursu kvalifikācijas jēdziena” izvērtēšanas. Ar V.3. punktu par “konkurences priekšrocību” Komisija turpināja un visbeidzot ar V.4. punktu par “valsts atbalsta kopsummas novērtējumu” noslēdza analīzi. Kā arī tas izriet no šādā secībā turpmāk minētā šo dažādo punktu satura pārbaudes, šī secība ir apstrīdētā lēmuma izpratnes problēmu pamatā. Tādējādi, ievērojot Komisijas izvēlēto secību, ir jāpārbauda, vai apsvērumi, kurus ietver šie 4 punkti, ļauj identificēt šos pasākumus kā tādus, kam piemīt pārmestā atbalsta raksturs.

— Analīze par konkurences traucējumiem un ietekmi uz tirdzniecību

- 79 Apstrīdētā lēmuma 76.–92. apsvērumā Komisija uzsāk [ši sprieduma] 77. punktā minētā otrā un ceturta nosacījuma pārbaudi. Tās analīze ir iedalīta 3 posmos, kur pirmais posms ietver detalizētu izpēti par “atbalsta ietekmi uz tirdzniecību kopš 1975. gada”, otrais — prezentāciju par “liberalizācijas sasniegumiem Eiropas Savienības banku sektorā kopš 70.-to gadu beigām un konkurences pastiprināšana” un trešais — atgādinājums par “*Crédit mutuel* vietu Francijas banku tirgū”.
- 80 Pirmkārt, runājot par ietekmes uz tirdzniecību analīzi kopš 1975. gada (apstrīdētā lēmuma 76.–84. apsvērumi), ir jāatzīst, ka ar šo apstrīdētā lēmuma daļu tiek radīts iespaids, ka Komisija, neprecizējot, kādi konkrēti pasākumi ir tikuši ņemti vērā šajā ziņā, tomēr ir uzskatījusi, ka 1975. gadā ieviestie pasākumi ietver atbalstu *Crédit mutuel*. Tas, ko Komisija uzsvēra tiesvedības laikā Pirmās instances tiesā — ka atbalstu veido 1991. gadā ieviestā uzkrājumu komisija, šajā sakarā var radīt tikai vēl lielākas neskaidrības.
- 81 Komisijas izvirzītie paskaidrojumi, atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem tiesas sēdē attiecībā uz šo pieeju, neradīja pārliecinošu iespaidu, saskaņā ar ko Komisija varēja uzskatīt, ka strīdīgais atbalsts vismaz daļēji izriet no 1975. gadā pieņemtajiem pasākumiem.
- 82 Vispirms no apgalvojuma, saskaņā ar kuru ietekmes uz tirdzniecību pārbaude ir bijusi pirms pārbaudes par valsts resursiem, ir redzama problēma, kas šajā gadījumā ir Komisijas izvēlētā metodika. Kritērijs, vai pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, nosaka robežu starp Komisijas atbalstu kontroles piemērošanas jomu un dalībvalstu autonomai rīcībai atstāto piemērošanas jomu, un, ja minētais nosacījums netiek izpildīts, Komisijai attiecībā uz valsts pasākumu nav iejaukšanās

pilnvaru. Tātad ir īstais brīdis, it īpaši sarežģītā mehānisma, kas sastāv no vairākiem valsts pasākumiem — tādiem kā *Livret bleu*, — pārbaudes procedūras ietvaros uz procesa sākšanas brīdi un pirms individuālo pasākumu analīzes uzsākšanas, Komisijai provizoriski pārbaudīt to, vai šis mehānisms kopumā var ietekmēt tirdzniecību. Tomēr Komisijas galīgajā lēmumā šis pagaidu novērtējums ir jāaizstāj ar potenciālās ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm galīgu novērtējumu par pasākumiem, kas kvalificējami kā atbalsts. Tas tā vēl jo vairāk ir gadījumā, kad galīgajā lēmumā atbalsts tiek kvalificēts kā daļa no pārbaudes procedūrā paredzētiem pasākumiem, kas atbilstoši Komisijas teiktajam ir tieši šis konkrētais gadījums. Tātad Komisijas izvirzītais arguments nevar novērst neskaidrības attiecībā uz faktu, ka no *Livret bleu* ietekmes uz tirdzniecību 1975. gada pārbaude ir minēta apstrīdētajā lēmumā, attiecībā uz 1975. gadā pieņemto pasākumu kvalificēšanu par valsts atbalstu.

83 Otrkārt, pienākums sniegt atbildi prasītājiem nevarēja likt Komisiju [izvēlēties] minēto pieeju, kādu tā izmantoja. Pat, ja tas tā ir, ka Komisijai iesniegtajos iebildumos bija paredzēti 1975. gadā pieņemtie pasākumi un tātad tai bija tie jāpārbauda, nekas tai neuzlika par pienākumu konstatēt, ka šie pasākumi var ietekmēt tirdzniecību, ja tā uzskatīja, ka tos nevar kvalificēt kā atbalstu citu iemeslu dēļ.

84 Visbeidzot, runājot par sprieduma lietā *Alzetta* u.c./Komisija (skat. iepriekš, 65. punkts) radītajām sekām, Komisija pamatoti atzīmē, ka nosakot to vai atbalstu sistēmas ietvaros piešķirtie atbalsti ir jākvalificē kā jau pastāvoši vai jauni, tai ir pienākums pārbaudīt to, vai uz šīs sistēmas ieviešanas brīdi attiecīgais tirgus bija vai nebija atvērts konkurencei. Tomēr ar šo izskaidrojumu tiek apstiprināts iespaids, ka saskaņā ar apstrīdēto lēmumu pārbaudītā atbalstu sistēma tika ieviesta 1975. gadā.

85 Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 85.–89. apsvērumā minētā banku sektora liberalizācijas seku pārbaude noslēdzas ar secinājumu, ka “bankas iestādei piešķirtā atbalsta ietekme uz tirdzniecību ir kļuvusi īpaši jūtama” kopš 1990. gada. Lai gan uzkrājumu

komisija nav tikusi minēta apstrīdētā lēmuma 85.–89. apsvērumā, to var saprast kā nodomu parādīt to, ka šim pasākumam varētu būt nozīmīga ietekme uz tirdzniecību. Šī analīze nevieš nekādu skaidrību aplūkojamā jautājumā par to, vai līdztekus uzkrājumu komisijai citi pasākumi ir tikuši ņemti vērā kā tādi, kas ir strīdīgā atbalsta pamatā.

- 86 Treškārt, ar apstrīdētā lēmuma 90. un 91. apsvērumā minētajiem skaidrojumiem attiecībā uz *Crédit mutuel* vietu Francijas banku tirgū, no vienas puses, ir paredzēts novērst argumentu, saskaņā ar kuru *Crédit mutuel* vietējo norēķinu grupu ierobežotā teritoriālā kompetence izslēdz jebkādu atbalsta ietekmi uz tirdzniecību un, no otras puses — tie ietver īsus apsvērumus par konkurences traucējumiem, jo Komisija īpaši apgalvo, ka:

“*Crédit mutuel* ir peļņu nesošs uzņēmums [..]. Iespējamā vispārējo ekonomisko interešu uzdevuma administrēšanas neto izmaksu papildu kompensācija ļauj tam palielināt peļņu un akumulēt papildu kapitālu. Tomēr ar kredībspējas ierobežojumiem [..], kas izriet no Eiropas banku regulējuma, tiek radīts pienākums, kas ierobežo kredītiestāžu pieaugumu. Jebkuram efektīvam atbalstam, ciktāl tas pastiprina tās kapitālu un akcijas, piemīt būtiska svārsta iedarbība, lai atbrīvotos no šiem ierobežojumiem. No šiem kredībspējas ierobežošanas mehānismiem izriet, ka novērtējums par konkurences traucējumiem ir vieglāk paveicams gadījumā, kad atbalsti tiek piešķirti kredītiestādēm. Ja atbalsta tiešā vai netiešā iedarbība izpaužas to pašu kapitāla palielināšanā, konkurences traucējumi var izpausties paaugstinātu bankas aktivitāšu veidā.”

- 87 Tātad apstrīdētā lēmuma 90. un 91. apsvērumā netiek runāts noteiktā veidā par konkurences traucējumiem šajā gadījumā, bet gan tajā aprobežojas ar precizējumu par novērtējuma kritēriju sniegšanu, ko Komisija domā izmantot. No šīs atkāpes nevar noteikt to, vai līdztekus uzkrājumu komisijai citi pasākumi saskaņā ar apstrīdēto lēmumu var veicināt uzkrājumu un administrēšanas izmaksu papildu kompensāciju ar [naudas līdzekļu] fondu pieaugumu un tādējādi — konkurences traucējumus.

- 88 Visbeidzot, apstrīdētā lēmuma 92. apsvēruma (minēts šī sprieduma 17. punktā) skaidrojumu secinājumos tiek izmantoti īpaši neprecīzi termini attiecībā uz atbalsta identifikāciju, to nosaucot par “potenciālu atbalstu, kas piešķirts *Crédit mutuel*” un kam piemīt “darbībai piešķirtā atbalsta raksturs”, un atzīstot, ka “potenciālais atbalsts [bija] jauns atbalsts tā ieviešanas laikā 1975. gadā”. Uzkrājumu komisija šajā sakarā pat netika minēta.
- 89 Ja tas tā ir, ka apstrīdētā lēmuma 92. apsvērumā kā “potenciāls” tiek kvalificēts tāds atbalsts, kura ietekme tika novērtēta, ir jāatzīmē, ka šī kvalifikācija netiek izmantota, jo apstrīdētā lēmuma 130. apsvērumā tiek uzdots jautājums par “*Livret bleu* atbalsta izcelsmes juridisko analīzi”. Tomēr Komisija apgalvo, ka “runa ir par jaunu atbalstu kopš 1975. gada beigām”. Turpinājumā Komisija atzīst, ka šī atbalsta summa patiešām nevar tikt aprēķināta par periodu līdz 1991. gadam. Šī iemesla dēļ atbilstoši apstrīdētajam lēmumam nav jāsaprot, ka pirms 1991. gada vispār nav ticis sniegts nekāds atbalsts. Drīzāk no izmantotajiem terminiem ir redzams, ka jau līdz 1991. gadam Komisija varēja uzskatīt, ka pastāvēja tādi pasākumi, kas varēja ietvert atbalstu, bet tā bija atteikusies aprēķināt [to] summu.
- 90 Komisija tiesas sēdē skaidroja īpašības vārda “potenciāls” pazušanu no apstrīdētā lēmuma 130. apsvēruma redakcijas ar vēlmi sniegt lakonisku redakciju un “praktiskas dabas nejaušību” un atzina tikai to, ka apstrīdētā lēmuma redakcijai ir trūkumi, nenovēršot šī lēmuma satura neskaidrības.
- 91 No tā izriet, ka no apstrīdētā lēmuma analīzes par konkurences traucējumiem un ietekmi uz tirdzniecību nav skaidri nosakāms tas, kuri apstrīdētā lēmuma pasākumi attiecināmi uz *Livret bleu* mehānismu kā tādi, kam piemīt ietekme uz tirdzniecību un kas rada konkurences traucējumus.

— Valsts resursu analīze

- 92 Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 93.–99. apsvērumā Komisija pārbaudīja jautājumu par valsts resursiem, ar kuru palīdzību tika piešķirts atbalsts. Ir jāatzīst, ka šajā ziņā argumentācija, kas ir ņemta vērā apstrīdētajā lēmumā, nav nedz skaidra, nedz izsmeļoša.
- 93 Apstrīdētā lēmuma 94. apsvērumā Komisija dara zināmu šādu plānu:

“[Tā] pārbauda, [..] kuri ir tie valsts resursi, no kuriem *Crédit mutuel* varēja būt ieguvējs: 1) finansiālas priekšrocības piešķiršana noguldītājiem; 2) uzkrājumu komisija [..]; 3) produkti, kas iedalīti zem [citi *EIG*]; 4) *Livret bleu* sistēmas iespējamās priekšrocības un netiešās izmaksas.”

- 94 Pirmkārt, runājot par atbrīvojumu no nodokļiem, apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka ar sistēmu tiek uzlikts par pienākumu mobilizēt valsts resursus un pieņemt sistēmu, kas ir daudz labvēlīgāka noguldītājam salīdzinājumā ar parastu situāciju, un ka tā rada valstij izmaksas. Apstrīdētā lēmuma 96. apsvērumā turpināts:

“Šķiet, ka tiešie ieguvēji no šī atbalsta ir individuālie patērētāji nevis banka, līdz ar to nevar uzskatīt, ka *Crédit mutuel* ir tiešais ieguvējs no nodokļu atbalsta. Tomēr šim nodokļu atbalstam ir sociāls raksturs un tas tiek saistīts tikai ar paša *Crédit mutuel* izplatītiem produktiem. Tātad ar atbalstu netiek izpildīts [EKL] 87. panta 2. punkta a) [apakšpunktā] minētais nosacījums par saderīgumu, kas paredz, ka atbalsts tiek piešķirts “bez diskriminācijas attiecībā uz produktu izcelsmi”.

- 95 No šīs analīzes nevar skaidri noteikt to, vai Komisija ir uzskatījusi, ka atbrīvojums no nodokļiem var ietvert valsts resursu novirzīšanu par labu *Crédit mutuel*. Tomēr šādu apstrīdētā lēmuma interpretāciju nevajadzētu izslēgt, ņemot vērā to, ka lai konstatētu ar valsts resursu palīdzību radītas iejaukšanās esamību par labu uzņēmumam, nav vajadzīgs, lai tas būtu tās tiešais ieguvējs. Rezultātā no EKL 87. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka atbalstiem, kas tiek piešķirti individuālajiem patērētājiem, ir sociāls raksturs un tie ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā. Tāpat tas, ka dalībvalsts atsakās no nodokļu ieņēmumiem, var norādīt uz valsts resursu netiešu novirzīšanu, ko var kvalificēt kā atbalstu par labu tiem tirgus dalībniekiem, kuriem nodokļu priekšrocība nav tieši piešķirta (Tiesas 2000. gada 19. septembra spriedums lietā C-156/98 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-6857. lpp., 24.–28. punkts.)
- 96 Tādējādi apstrīdētais lēmums ir neviennozīmīgs attiecībā uz nodokļu atbrīvojuma kvalifikāciju no valsts resursu kritēriju viedokļa.
- 97 Otrkārt, Komisija ir pārbaudījusi “*Crédit mutuel*” piešķirto uzdevumu sabiedriskās interesēs” un apstrīdētā lēmuma 98. apsvērumā ir noteikusi:

“*Crédit mutuel* tika piešķirtas *Livret bleu* pārdošanas uzdevuma pilnvaras saistībā ar stingri noteiktām priekšrocībām un prasībām. Šīs prerogatīvas veido ekskluzīvas *Livret bleu* pārdošanas tiesības un uzkrājumu komisijas izmaksu [..]. Pienākumi attiecas uz *Livret bleu* atbalstam savākto resursu izlietojumu. Šie pienākumi laika gaitā ir mainījušies [..]. Šodien lielākā daļa maksas nonāk pie CDC. Tā samaksā *Crédit mutuel* tikai par iegūtajām summām atlīdzību, kas atbilst valsts iestāžu noteiktajam procentu daudzumam pirms nodokļu nomaksas, kas nodotas tālāk noguldītājiem, kā arī starpniecības komisiju, kas vienāda ar 1,3 %. Ir jāatzīmē, ka CDC bija valsts uzņēmums, kas saņēma valsts resursus sabiedrisko interešu uzdevuma izpildīšanai, [kur] uzkrājumu komisija ir jāuzskata par valsts resursu. Procenti tika izmaksāti noguldītājiem, tātad tikai uz komisiju ir attiecināms *Crédit*

mutuel ieguvums. Šī komisija veido neatņemamu daļu no sabiedrisko interešu uzdevuma, ko uzticēja *Crédit mutuel*, un tāpat tā ir attiecināma uz valsti.”

- 98 Tāpat uzkrājumu komisija ir nepārprotami kvalificēta kā valsts resursi.
- 99 Treškārt, runājot par citu *EIG* produktu jautājumu, Komisija apstrīdētā lēmuma 99. apsvērumā paziņoja:

“Pamatojoties uz saņemto informāciju, no šīs izmantošanas obligātā rakstura un fakta, ka valsts ir noteikusi likmju nosacījumus, nevis tie ir tikuši brīvi noteikti saskaņā ar tirgus prasībām, apvienojuma tiek apstiprināts tas, ka ir jāatzīst fakts, ka [citi] *EIG* veido *Livret bleu* sistēmas neatņemamu daļu. Turklāt ir redzams, ka šie noteiktie nosacījumi ir ļāvuši *Crédit mutuel* panākt ļoti nozīmīgu peļņu no šīm maksām. Šī [*EIG*] definīcija ir tikusi grozīta ar 1991. gada 27. septembra lēmumu: turpmāk paredzētās izmantošanas bija tikai dzīvokļu celtniecības aizdevumi, kam piemita sociāls raksturs, un to piešķiršana *CDC* [..]. Tikai 90.-to gadu laikā ļoti lēnām šie jaunie uzdevumi aizstāja iepriekšējos: tikai kopš 1991. gada šiem jaunajiem izlietojumiem tika nekavējoties un pilnībā piešķirti līdzekļi.”

- 100 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav nepārprotami kvalificējusi citus *EIG* produktus kā valsts resursus. Tomēr šādu kvalifikāciju raksturojums nevar pilnībā izslēgt. Apgalvojuma, saskaņā ar kuru “[citi] *EIG* veido neatdalāmu *Livret bleu* sistēmas daļu”, nozīme šajā kontekstā nav skaidra, ņemot vērā faktu, ka līdzīgs apgalvojums ir ticis pausts apstrīdētā lēmuma 98. apsvērumā, lai attaisnotu to, ka uzkrājumu komisija ir attiecināma uz valsti (skatīt iepriekš šī sprieduma 98. punktu).

- 101 Tādējādi apstrīdētā lēmumā minētā aplūkojamā jautājuma pārbaudes rezultāti par to, vai citi *Crédit mutuel* izveidotie *EIG* administrēšanas produkti ietver valsts resursu novirzīšanu, tāpat nav viennozīmīgi saprotami.
- 102 Ceturtkārt, attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 94. apsvērumā minēto *Livret bleu* radīto priekšrocību un iespējamo netiešo izmaksu pārbaudi, ir jākonstatē, ka šajā lēmuma daļā šī minētā pārbaude nav veikta. Tomēr apsvērumi attiecībā par *Livret bleu* mehānisma priekšrocībām un netiešām izmaksām, no vienas puses, atspoguļojas daļā, kas veltīta valsts atbalsta kopsummās novērtēšanai, it īpaši 119.–127. apsvērumā, kur Komisija pārbauda iespējamo *Livret bleu* “preces par pazeminātu cenu radīto ietekmi” un, no otras puses, daļā, kas veltīta atbalstu saderībai ar Līgumu, it īpaši 190. un 194. apsvērumā par apskatāmo jautājumu — vai *Crédit mutuel* bija pienākums paturēt norēķinu grupu filiāles lauku novados. No valsts resursu nosacījumu viedokļa neviens iespējami netiešo priekšrocību novērtējums tomēr nav ticis veikts.
- 103 Rezumējot, ir jāatzīst, ka, pat ja valsts resursu jautājumu analīze ir skaidra attiecībā uz uzkrājumu komisiju, tā ir neviennozīmīga attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu un citiem *EIG* produktiem un nepilnīga tajā daļā, kas attiecas uz citām priekšrocībām, kuru pārbaudi Komisija ir paredzējusi.

— Konkurences priekšrocības analīze

- 104 Apstrīdētā lēmuma V.3. punktā ar nosaukumu “Konkurences priekšrocība” ietverts tikai 100. apsvēruma (šī sprieduma iepriekš minētais 18. punkts):

- 105 Šis apstrīdētā lēmuma punkts aprobežojas ar to, ka tajā tiek izklāstīti kritēriji, kurus Komisija domā piemērot, lai noteiktu, vai šajā gadījumā var tikt konstatēta konkurences priekšrocība, kā arī, vai EKL 87. panta 1. punktā noteiktais trešais un ceturtais nosacījums, [kas] minēti šī sprieduma 77. punktā, ir izpildīti. Ir jāatzīmē, ka šis kritērijs ir noteikts apstrīdētā lēmuma 100. apsvērumā salīdzinājumā tikai ar uzkrājumu komisiju un nemin nevienu no citiem *Livret bleu* mehānismu veidojošiem pasākumiem.
- 106 Šo divu nosacījumu analīze par, no vienas puses, saņēmējam piešķirto priekšrocību un, no otras puses, jautājumu par to, vai pārbaudāmais pasākums kaitē vai rada draudus nodarīt kaitējumu konkurencei, atspoguļota apstrīdētā lēmuma V.4. punktā ar nosaukumu "Valsts atbalsta kopsummas novērtējums", kas ietverta no 101. līdz 181. apsvērumā. Šie skaidrojumi vēl joprojām ir neskaidri attiecībā par apskatāmo jautājumu par to, vai uzkrājumu komisijas izmaksāšana ir vienīgais vērā ņemamais pasākums, kas ir ticis uzskatīts par tādu, ar ko tiek piešķirta konkurences priekšrocība *Crédit mutuel*, vai arī citi *Livret bleu* sistēmas ietvaros pieņemtie pasākumi ir izrādījušies būtiski.
- 107 Komisija pirmo reizi definē "noteikumus par ar *Livret bleu* maksu kopumu saistīto produktu un izmaksu ņemšanu vērā", un, no šī viedokļa raugoties, tos precīzē apstrīdētā lēmuma 103. apsvērumā:

"*Livret bleu* un *Crédit mutuel* finanšu mehānisms no ekonomikas viedokļa ir jāvērtē kopīgi ar šo norēķinu grupu sistēmu, citiem vārdiem sakot, ir nepieciešams ņemt vērā no sistēmas izrietošo izmaksu un peļņas kopumu, it īpaši peļņu, kas rodas no savākto līdzekļu izlietojuma, pateicoties šī norēķinu grupas produkta, kas atbrīvots no nodokļiem, pārdošanas uzdevumam."

- 108 No šiem noteikumiem rodas iespaids, ka *Livret bleu* atbrīvošana no nodokļiem ir tikusi ņemta vērā, nosakot to, vai ar šo mehānismu ir tikusi piešķirta priekšrocība *Crédit mutuel*.

- 109 Iespajds par to, ka atbrīvošana no nodokļiem ir tikusi ņemta vērā, ir apstiprināts 108. apsvērumā, saskaņā ar ko "*Livret bleu* nodokļi ir ļāvuši *Crédit mutuel* iegūt resursus pie labvēlīgākiem nosacījumiem, ņemot vērā to, ka šajā gadījumā tā nebija vienkārša pārfinansēšanās finanšu tirgos". Vēl jo vairāk, Komisija 11. apsvērumā atzīmē, ka *Livret bleu* "resursu izmaksas" ir "atšķirīgas no tām, kādas parasti tiek piemērotas tirgū". 117. apsvērumā minēts "resursu savākšanas veida izņēmums". Saistībā ar šo 175. apsvērumā tiek attaisnota *GIE* ņemšana vērā, jo tie ir "balstīti uz specifiskiem resursiem, [kas ir] pateicoties *Livret bleu* pārdošanas monopolam iekasētie noguldījumi". Šajā pašā apsvērumā arī ir minēts, ka, "pastāvot tirgus konkurences nosacījumiem, ir iespējams, ka *Crédit mutuel* nebūtu varējis iegūt šo resursu par tādām pašām izmaksām".
- 110 Minētās atkāpes nav viennozīmīgas, runājot par konkurences priekšrocības izcelsmes pasākuma vai pasākumu, kas piešķirti *Crédit mutuel*, definīciju.
- 111 Komisijas izskaidrojums, saskaņā ar kuru ir jānodala, no vienas puses, jēdziens par "konkurences priekšrocību, kas rodas no izdevumu pārmērīgās kompensācijas, ko rada vispārējo ekonomikas interešu uzdevuma izpildīšana", un, no otras puses — jēdziens par "ekonomiskajām priekšrocībām", kas ņemts vērā vispārējās *Livret bleu* bilances ietvaros, lai pārlicinātos par to, vai pastāv pārmērīgā kompensācija, nesniedz nepieciešamo skaidrību.
- 112 Patiešām vairākas vietas apstrīdētajā lēmumā jautājumā par priekšrocībām, it īpaši 106., 107., 180. un 198. apsvērumā var tikt saprastas kā tādas, kas attiecas uz ekonomisko priekšrocību, kas ņemta vērā vispārējās bilances ietvaros. Savukārt, kā tas vairākkārt ir norādīts it īpaši 108., 111. un 175. apsvērumā, ka *Crédit mutuel* ir ieguvis resursus ar labvēlīgākiem nosacījumiem salīdzinājumā ar tiem, kādi pastāv tirgū, apstrīdētais lēmums rada ilūziju par to, ka no *Livret bleu* sistēmas izriet ne tikai ekonomiskās priekšrocības, kas ņemtas vērā vispārējā šīs sistēmas bilancē, bet arī konkurences priekšrocība.

- 113 Šajā ziņā Komisija tiesas sēdē apstiprināja, ka tā nav izdarījusi juridiskus secinājumus par jebkādiem citiem faktiem, izņemot uzkrājumu komisiju. Tomēr, pieņemot, ka šis apgalvojums ir patiess, vairākās apstrīdētā lēmuma vietās minētās “priekšrocības”, kas, noslēgumā pie atbalsta identificēšanas nav ņemtas vērā, rada neskaidrības, kas padara apstrīdētā lēmuma izpratni šajā jautājumā par grūti izprotamu.
- 114 Vēl jo vairāk apgalvojums, saskaņā ar ko ir ņemta vērā tikai uzkrājumu komisija, nav visai saderīgs ar veikto pārbaudi apstrīdētā lēmuma 119. un 127. apsvērumā attiecībā uz “preces par pazeminātu cenu ietekmi”, kas ir saistīta ar *Livret bleu* sistēmu, un ko arī ir norādījuši prasītāji. Saskaņā ar prasītāju teikto norēķinu grupas produkta ekskluzīvās pārdošanas tiesības, kas ir pievilcīgas to atbrīvojuma no nodokļiem dēļ, ļauj *Crédit mutuel* piesaistīt un saglabāt klientu uzticību, pamatojoties uz kuru [norēķinu grupu] tīkls vēl joprojām var piedāvāt citus produktus vai banku pakalpojumus. Apstrīdētā lēmuma 126. un 127. apsvērumā Komisija ir noteikusi, ka tā nav apstiprinājusi šo ietekmi apstrīdētā lēmuma ietvaros, jo nebija iespējams precīzi novērtēt finansiālo ietekmi. Tomēr *Livret bleu* “radītai ietekmei” nav nekāda saistība ar uzkrājumu komisijas izmaksāšanu, tā ir saistīta vienīgi ar pārdošanas tiesībām tādām norēķinu grupas produktam, kas ir atbrīvots no nodokļa [nomaksas]. Tātad šādas ietekmes pārbaude veicina tāda iespaida veidošanos, ka ekskluzīvās tiesības un atbrīvojums no nodokļiem ieskaitāmas starp ar apstrīdēto lēmumu konstatētiem atbalsta pamata pasākumiem. Patiešām, Komisijas atbildes uz prasītāju argumentāciju ietvaros šajā sakarā bija nenovēršami tas, ka tā izteica savu viedokli [arī] par citiem pasākumiem, tādiem kā uzkrājumu komisija. Tomēr, lai izvairītos no tā, ka apstrīdēto lēmumu varētu saprast tādā nozīmē, ka tajā šie pasākumi tiek uzskatīti par tādiem, kas veicinājuši pārmestā atbalsta piešķiršanu, turklāt ir vajadzīgs, lai Komisija skaidri norādītu, ka tikai uzkrājumu komisijai tika piešķirts atbalsts, ja tāda patiešām bija tās nostāja.
- 115 Iespaidu, saskaņā ar kuru uzkrājumu komisija nav bijis vienīgais vērā ņemamais pasākums, raugoties no atbalsta, kas piešķirts *Crédit mutuel*, viedokļa, vēlreiz pastiprina apstrīdētā lēmuma V.4. punktā minēto atbalstu kopsummas vērtējuma rezultāts. Šajā ziņā ir derīgi aizpildīt *Livret bleu* peļņas un zaudējumu rēķina

rezultātu tabulu, kas minēta šī sprieduma 21. punktā ar skaitļiem attiecībā uz uzkrājumu komisiju, kurus lietas dalībnieki iesnieguši, atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem:

Gads	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Akumu- lēts:
Uzkrājumu komisija	10	60	110	240	390	490	540	780	2 620
Novirzītās maksas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 399
[Citi] <i>EIG</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	2 592
Brīvais izlietojums	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 1 119
Nekapitalizētais atbalsts	1 096	505	301	- 471	- 135	- 87	- 156	20	1 074

116 Ar šo tabulu tiek apstiprināts prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā konstatēto atbalsta summu galvenokārt skaidro ar to, ka *Crédit mutuel* gūta peļņa laika posmā no 1991. gada līdz 1993. gadam ir tikusi ņemta vērā par laiku, kad uzkrājumu komisija vēl neveicināja nozīmīgā veidā *Livret bleu* administrēšanas rezultātus, lai gan peļņa no *Livret bleu* sistēmas bija būtiska no citu *EIG* gūtajiem ienākumiem.

117 Neatbilstība starp atbalsta summu attiecībā par šiem gadiem un uzkrājumu komisijas summu, kas izmaksāta šajā pašā laika periodā, ir pārsteidzoša un, šķiet, grūti izskaidrojama, pirmkārt, ja atbalsts patiešām izriet tikai no šīs komisijas maksas izmaksāšanas, neņemot vērā nevienu no *Livret bleu* ietvaros iepriekš pieņemtajiem

pasākumiem. Pie šādiem apstākļiem tāda konkurences priekšrocību analīze — kāda tā izriet no apstrīdētā lēmuma, neļauj apstiprināt Komisijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru tikai uzkrājumu komisija tika kvalificēta kā atbalsts.

- 118 Tādējādi, ņemot vērā to, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav skaidri paudusi savu nostāju attiecībā uz pasākumu, ar kuriem *Crédit mutuel* tika piešķirts strīdīgais atbalsts, identifikāciju, Pirmās instances tiesa ar apstrīdētā lēmuma [palīdzību] nevar veikt savu tiesas kontroli par *Livret bleu* sistēmas izvērtēšanu apstrīdētajā lēmumā.
- 119 Visbeidzot, argumentācija apstrīdētajā lēmumā, ko ir norādījusi Komisija, neļauj izslēgt prasītājas izvirzīto iespēju par to, ka apstrīdētajā lēmumā pēc būtības ir paredzēti divi potenciālie atbalsti, kas piešķirti attiecīgi 1975. un 1991. gadā, savā analīzē tos skaidri nenodalot.
- 120 Jāpiebilst, ka Komisija savā analīzē nav varējusi ņemt vērā skaidrojumus, ko sniegusi Tiesa pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas jautājumā par valsts pasākumiem, kas bija domāti, lai kompensētu izdevumus, kas ir saistīti ar uzdevuma sabiedriskās interesēs izpildi, skatīt īpaši iepriekš 77. punktā minēto spriedumu lietā *Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg*. Ja apstrīdētā lēmuma argumentācijas izklāstā dažas neskaidrības var tikt izskaidrotas ar to, ka Komisija uz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdi nav varējusi izmantot no šīs judikatūras izrietošos norādījumus, tomēr, ņemot vērā šīs lietas (materiālu) sarežģītību, bija svarīgi, lai Komisijas argumentācija būtu skaidri noteikta attiecībā uz pasākumu, ar kuriem *Crédit mutuel* ir ticis piešķirts strīdīgais atbalsts, identificēšanu un novērtēšanu.
- 121 Tomēr no iepriekš minētās analīzes izriet, ka no apstrīdētajā lēmumā minētās argumentācijas kopumā nevar noteikt to, vai, izņemot uzkrājumu komisiju, Komisija ir apstiprinājusi citus pasākumus — atbrīvojumu no nodokļiem, ekskluzīvās pārdošanas tiesības un citu *EIG* izmaksāšanas noteikumus, kā tādus, ar kuriem *Crédit mutuel* ir ticis piešķirts strīdīgais atbalsts, vai arī tāds nebija šis gadījums.

- 122 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots, tā kā tas attiecas uz pasākumu, kas kvalificēts kā atbalsts, identifikāciju.
- 123 Patiešām, Komisija šīs tiesvedības laikā norādīja, ka atbilstoši apstrīdētajam lēmumam tikai uzkrājumu komisijai ir strīdīgā atbalsta izcelsme. Tomēr ir jāatzīst, ka šī argumentācija, ko sniedza Komisijas pārstāvji Pirmās instances tiesai, nav minēta apstrīdētajā lēmumā un ir pretrunā vairākām tā atkāpēm, kuras tika iepriekš analizētas.
- 124 Tomēr, kā jau Tiesa to ir nospriedusi savā 1994. gada 15. jūnija spriedumā lietā C-137/92 P *Komisija/BASF u.c., Recueil, I-2555*. lpp., 66.–68. punkts, lēmuma, kam saskaņā ar EKL 253. pantu noteikti ir jābūt pamatotam, rezolutīvā daļa un iemesli veido nedalāmu kopumu, tā, ka tikai Komisijas kolēģijas locekļi atbilstoši koleģialitātes principam var pieņemt abus elementus, līdz ar to jebkurš pamatojuma grozījums, kas pārsniedz ortogrāfisku vai gramatiska rakstura pielāgojumu, ietilpst ekskluzīvā kolēģijas kompetencē.
- 125 Šie uz koleģialitātes principa balstītie apsvērumi bija arī pilnīgi atbilstoši šajā gadījumā apstrīdētajam lēmumam, kuram atbilstoši EKL 253. pantam arī vajadzēja būt pamatotam un ar ko Komisijas kolēģijas locekļi īstenoja tiem ar EKL 88. pantu piešķirtās īpašas pilnvaras izteikties par valsts atbalstu saderīgumu ar kopējo tirgu.
- 126 No tā izriet, ka ar Komisijas pārstāvju sniegto argumentāciju Pirmās instances tiesai nevar tikt aizstāts nepietiekamais apstrīdētā lēmuma pamatojums (šajā sakarā skat. Tiesas 1996. gada 24. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-329/93, C-62/95 un C-63/95 *Vācija u.c./Komisija, Recueil, I-5151*. lpp., 47. un 48. punkts, un Pirmās instances tiesas 1998. gada 25. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-371/94 un T-394/94 *British Airways u.c./Komisija, Recueil, II-2405*. lpp., 116.–119. punkts).

- 127 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ; pārējie prasītājas izvirzītie pamati nav jāizvērtē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 128 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā atbildētājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītājas prasījumiem.
- 129 Saskaņā ar Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmo daļu Francijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) atcelt Komisijas 2002. gada 15. janvāra Lēmumu 2003/216/EK par atbalstu, ko Francijas Republika piešķirusi *Crédit mutuel*;

- 2) Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina prasītājas tiesāšanās izdevumus;
- 3) Francijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Pirrung

Tiili

Meij

Vilaras

Forwood

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā, 2004. gada 18. janvārī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

J. Pirrung

Satura rādītājs

Prāvas priekšvēsture	II - 147
Crédit mutuel	II - 148
Livret bleu	II - 148
Administratīvais process	II - 151
Apstrīdētais lēmums	II - 152
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 158
Juridiskais pamatojums	II - 159
Ievada apsvērumi	II - 159
Par apstrīdētā lēmuma pamatojumu no atbalsta identifikācijas viedokļa	II - 160
Lietas dalībnieku argumenti	II - 160
— Par pasākuma, ar ko ir tikusi piešķirta priekšrocība, identifikāciju	II - 161
— Par valsts resursu identifikāciju	II - 166
— Par <i>Livret bleu</i> sistēmas kā jauna atbalsta kvalifikāciju tā ieviešanas laikā 1975. gadā	II - 167
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 169
— Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa un "Secinājumi"	II - 170
— Valsts atbalsta jēdziena analīze	II - 172
— Analīze par konkurences traucējumiem un ietekmi uz tirdzniecību ...	II - 173
— Valsts resursu analīze	II - 177
— Konkurences priekšrocības analīze	II - 180
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 187